Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 13 kwietnia 1931 roku. 420.

Treść numeru:

-----oooooOoooooo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Rytas" o informowaniu zagranicy przez prasę litewską.

"Rytas" Nr.77 z dnia 8.IV.1931 r. Streszczenie:

"Baltische Presse", pisząc niedawno o stosunku Litwy do Polski wyrażała opinję, iż inteligencja litewska podzieliła się na dwa obozy pod względem zapatrywań na sprawę wileńską: grupa arystokratyczna sprzyja Polakom, zaś nacjonalistyczna nie pragnie mieć z nimi żadnych stosunków. Co do ludu - nie posiada on żadnej orjentacji, jest mu obojętnem, kto rządzi krajem, byleby panował pokój i dobrobyt.

Twierdzenie o obojętności ludu litewskiego jest bezpodstawnem. "Baltische Presse" opiera się w tym wypadku na informacjach "Lietuvos Aidasa", który w ciągu kilku lat głosił, że wieś litewska jest apolityczna. Cała też odpowiedzialność za nieścisłe informowanie zagranicy spada na "Lietuvos Aidas". Zagranica korzysta z fałszywych informacyj urzędówki, skutkiem czego, może poważnie ucierpieć sprawa wileńska.

Na zakończenie stwierdzić raz jeszcze trzeba, że artykuł "Baltische Presse" wyraźnie się opiera na informacjach "Lietuvos Aidasa", o czem świadczy nawet podobieństwo użytych argumentów.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"Lietuvos Aidas" w sprawie podwyżki ceł.

"Lietuvos Aidas" Nr.79 z dnia 9.IV.r.b. Streszczenie:

Zewsząd dochodzą wiadomości o podwyższaniu ceł na towary importowane. Nawet Anglja zaczyna się poważnie zastanawiać nad stworzeniem tego nowego źródła dochodów.Zasadniczą przyczyną tych wszystkich zabiegów jest powszechna dypresja gospodarcza. Zwiększanie ceł dowodzi, że kogo bieda przyciśnie, ten nie ma czasu bawić się w teorytyczne rozważania, ani układania planów na daleką przyszłość. Każdy żyje z myślą o dniu dzisiejszym i myśli tylko o tem, jak koniec z końcem związać.

"Lietuvos Žinios" o bolączkach przemysłu litewskiego.

"Lietuvos Žinios" Nr.79 z dn.9.IV.r.b. Artykuł p.t. Niedomagania naszego przemysłu. Streszczenie:

W czasach dzisiejszych, kiedy modne są wszelakie "Piatiletki" i "dumpingi", jedynie bardzo dobrze zorganizowany przemysł może się opierać na solidnych podstawach i przynosić korzyść państwu. W związku z tem kwestja organizacji pracy stanowi obecnie jeden z głównych problemów w dziedzinie przemysłu. W krajach o wysoko rozwiniętym przemyśle kwestja ta stawiana jest na równi z kwestją kapitału. Kapitał nie będzie płynął tam, gdzie niema dobrej organizacji pracy, gdyż narażałby się na niebezpieczeństwo.

Pod względem powyższym Litwa stoi na szczeblu dosyć prymitywnym. Całe mnóstwo przemysłowców litewskich po dziś dzień kieruje się staremi zasadami dawnej Rosji. Przemysłowców litewskich cechuje rosyjska psychologja. Nie tylko nie czynią oni nic w kierunku organizacji pracy, lecz nawet o tem nie myślą.

Kiedy życie dzisiejsze, zwłaszcza w zakresie techniki kroczy codziennie olbrzymiemi krokami naprzód, stać na miejscu jest równoznaczne z cofaniem się.

Najlepiej o tem świadczyć może życie gospodarcze Litwy z dni ostatnich. Przemysł litewski korzystający z ceł ochronnych

i z niezwykle taniej robocizny, a jednocześnie z niewysokich wymagań konsumentów, nie może wytrzymać konkurencji z zagranicą. Wyroby zagraniczne mimo ceł, drogiego robotnika i frachtów, zwycięsko wypierają wyroby krajowe z rynku litewskiego. Objaw ten budzi w uświadomionych Litwinach bardzo poważne zaniepokojenie.

Niektórzy z fabrykantów litewskich wznoszą sobie wspaniała kamienice i porastają w pierze. Niesłychać jednak aby, uczynili oni cokolwiek w kierunku udoskonalenia organizacji pracy, czy podniesienia jakości wyrobów. Byłoby to zaś objawem pożądanym i przemysłowcy litewscy nie potrzebowaliby wtedy wpadać w desperację z powodu konkurencji zagranicznej, jak to np.miało miejsce niedawno w związku z otwarciem w Kownie składu obuwia czeskiego pod nazwą "Bata".

Kwestja pracy w dzisiejszym okresie depresji ekonomicznej i bezrobocia jest sprawą niezwykle doniosłą. Fabryki litewskie nie powinniby jednak tej kwestji wyzyskiwać dla swych egoistycznych celów. Państwo może stawiać przemysłowcom wymagania, co niewątpliwie wyszłoby nawet na korzyść samym fabrykantom. Państwo powinnoby zagwarantować obywatelom odpowiednią jakość wyrobów fabrycznych, zaś zatrudnionym w fabrykach robotnikom odpowiednie wynagrodzenie. Pozatem inwestowany w fabrykach kapitał winien procentować w określony sposób.

Sądząc z dzisiejszych objawów, przemysł litewski niedomaga i to w wysokim stopniu. Zająćby się wię należało sanacją stosunków w przemyśle. Nader często przemysłowcy litewscy uskarżają się na brak uwzględnienia ich interesów. Przypuszczać należy, że skargi te mają pewne uzasadnienie, co tembardziej wykazuje na braki w dziedzinie przemysłu.

Słusznie pod adresem przemysłu litewskiego dają się słyszeć zarzuty, że zamiast zdobyć się na racjonalizację i przystosowanie do zmienionych warunków życia z uwzględnieniem interesów konsumenta, robotnika, producenta surowców i państwa woli on tworzyć syndykaty w egoistycznych i ciasnych celach.

K r o n i k a .

L i c z b a p r o t e s t o w a n y c h w e k s l i .Jak podają "Lietuvos Žinios" Nr.79, w styczniu r.b. zaprotestowano na Litwie 14.066 weksli na ogólną sumę 4.245.756 litów; w lutym 12.489 weksli na sumę 4.002.444 litów.

R u c h l u d n o ś c i n a L i t w i e . Jak podają "Lietuvos Žinios" Nr.79, w 1930 r. wstąpiło w związki małżeńskie 18.879 par.

W 1930 r. przyszło na świat na Litwie 4.282 dzieci nieślubnych.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

D y m i s j a d y r e k t o r a d e p a r t a m e n t u O c h r o n y O b y w a t e l s k i e j . Jak donosi" Rytas", dyrektor departamentu Ochrony Obywatelskiej p.Nowakas złożył ostatnio prośbę o dymisję.

A p e l a c j a k s . S p u d a s a . Dn.7 b.m. ks.Spudas zaskarżył wyrok Szawelskiego Sądu Okręgowego w Trybunale Najwyższym.

Z a m i a r z l i k w i d o w a n i a 4 p o w i a t ó w . W r.1926 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowało projekt o zmniejszeniu liczby powiatów. Według tego projektu liczba 24 powiatów miała być zredukowana do 20. Obecnie projekt ten rozpatruje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Mają ulec zlikwidowaniu powiaty: Kretyngowski /przyłączy się go do pow.Telszewskiego/, Jeziorowski /do Uciańskiego/, Możejkowski /do Szawelskiego/, oraz jeden z powiatów w kraju Kłajpedzkim.

S p r a w y s ą d o w e k s i ę ż y . Jak donosi "Rytas", sprawę ks.Matulewiczusa /z parafji w Szwedasach pow.Rakiskiego/, prokuratura Sądu Wojennego przesłała do rozważenia Sądowi Wojennemu. Akt oskarżenia również już jest przesłany, atoli data rozprawy sądowej nie jest jeszcze wyznaczona. Pozatem dn.18 b.m. w Kibartach odbędzie się rozprawa sądowa ks.J.Maknawiczusa, słuchacza wydziału filozoficznego Uniwersytetu. Do odpowiedzialności sądowej zostanie pociągnięty także wikary w Szatach i kapelan szackiej szkoły średniej.

O d w o ł a n i e d e p o r t a c j i . "Rytas" komunikuje, że rząd litewski po demarche posła w Kownie cofnął zarządzenie o deportacji kilku Niemców, którzy już zostali wysłani z Kłajpedy.

Obecnie otrzymają oni znów pozwolenie na zamieszkanie i pracę w Kłajpedzie.

Deportacja została cofnięta tylko w stosunku do nauczycieli. Nie dotyczy ona 3-ch pracowników "Mem.Dampb.", którzy byli posądzeni, iż są agentami Hitlera i prowadzili w Kłajpedzie agitację na jego korzyść.

Z n i e s i e n i e s t a n u w o j e n n e g o . Nowy minister spraw wewn. piłk.Rustejko wypowiedział się za zniesieniem stanu wojennego w Litwie, który trwa niemal bez przerwy od chwili ogłoszenia niepodległości. Pułk.Rustejko odbył w tej sprawie naradę z min.wojny pułk.Gedrajtisem i obaj ministrowie doszli do przekonania że zniesienie stanu wojennego nie grozi bezpieczeństwu państwa.

P r o ś b a W i l k i c k i e g o o u ł a s k a w i e n i e . Wilkicki, skazany już trzykrotnie na karę śmierci przez sądy litewskie, złożył na ręce prezydenta Smetony podanie o ułaskawienie.

T a j n a o r g a n i z a c j a k a t o l i c k a . Policja wpadła na ślad nielegalnej organizacji katolickiej, która zajmowała się sporządzeniem kazań antyrządowych dla księży.

P o d r ó ż p r o k u r a t o r a T r y b u n a ł u N a j w y ż s z e g o z a g r a n i c ę . Prokurator Trybunału Najwyższego w Kownie p.Żalkowski udał się w dniach ostatnich do Tallina, w związku z organizowanym tam obchodem dziesięciolecia istnienia towarzystwa prawników estońskich.

P o d r ó ż u c z o n e g o l i t e w s k i e g o d o S k a n d y n a w j i . W dniu 8-go kwietnia udał się do Skandynawji uczony litewski dr.K.Sruoga, który ma wygłosić w Danji i Szwecji szereg odczytów, urozmaicony odczytami

N o w a p a r t j a p o l i t y c z n a n a L i t w i e . Dotychczasowy związek rolników litewskich, znany pod nazwą "Ukininku Vienybe" /jedność gospodarzy/ przekształcił się w dniach ostatnich w partję polityczną i rozesłał do swych członków odpowiedni okólnik.

Program nowej partji brzmi mniej więcej jak następuje:

Litwa ma być republiką narodową, rolniczą i demokratyczną; prezydent republiki ma być wybierany przez odpowiednich przedstawicieli narodu; przy wyborach prezydenta winno być zapewnione znaczenie rolników w życiu politycznym; zbyt wielki odsetek obcokrajowców w uniwersytecie kowieńskim jest objawem nieporządanym.

R o k o w a n i a m i ę d z y r z ą d e m a k l e r e m l i t e w s k i m . Jak podają "Lietuvos Žinios" /Nr.79/ z powołaniem się na źródła ryskie, przedstawiciele rządu litewskiego toczą rokowania z klerem litewskim i delegatem papieskim Monsignore Faidutti, w celu znalezienia środków zlikwidowania konfliktu pomiędzy rządem a klerem.